

जिल्हा समादेशक, होमगार्ड, या रिक्त पदाचा
अतिरिक्त कार्यभाराबाबत.

महाराष्ट्र शासन.
गृह विभाग (विशेष)

शासन निर्णय क्र.एचजीएस-२२०४/४४२/प्र.क्र.७३/विशा-८
मंत्रालय, मुंबई-४००००३२, दिनांक: १३ मे, २०२८

शासन निर्णय:- कायदा व सुलावस्था राज्याभासाठी पोलीसांना मदत करणे हे होमगार्ड संघटनेचे कर्तव्य आहे. जिल्हा समादेशक, होमगार्ड, हे या संघटनेतील जिल्हाचे महत्वाचे पद आहे. सदर पद रिक्त झाल्यास या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हा बहुतांशी संबंधित जिल्हाचे जिल्हा पोलीस अधिकारक यांच्याकडे शासन स्तरावरून सोपविला जातो. शासन निर्णय दिनांक १४.६.२००५ अन्वर्या या पदावर नियुक्ती करण्यासाठी जिल्हा समिती व दिक्कित्सक समिती गटीत करण्यात आलेली आहे. तथापि काही प्रशासकीय काऱणास्तव या पदावर नियुक्ती करण्यास बराच कालावधी लागत आहे.

२. "जिल्हा समादेशक होमगार्ड", या रिक्त पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्याबाबत शासनाचे कोणतेही असे ठोस धोरण नाही. काही वेळा या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार द्वितीय समादेशक, तर कही प्रसंगी पोलीस अधिकारक यांच्याकडे शासनस्तरावरून सोपविला जातो. या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार संभाळणे शक्य नसल्याने, ब-याच जिल्हा पोलीस अधिकारक, यांनी सदर पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हो अपर पोलीस अधिकारक यांच्याकडे सोपविण्याबाबत, वरिष्ठ उप सद्यमुख पोलीस मानिरीक, यांच्या शिफारशीसह शासनास विनंती केली जात असल्याचे दिसून घेते. काही वेळा सिंती करूनही आदेश निर्गमित केले जात नसल्याने या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार प्रस्ताव शासनाची रुग्यता घेण्यापूर्वीच अपर पोलीस अधिकारक यांच्याकडे सोपविण्यात अल्यायेही, शासनाचा भैंदेशनास आले आहे. तसेच या जिल्हाचासाठ्ये द्वितीय समादेशक पदावर भानसेवी इषिकाची शर्यरत आहेत त्यांच्याकडे जिल्हा समादेशक पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्याबाबत नदालालातवाचा अनादशक वेळ वाशा जात आहे. (प्रस्ताव मागदिणे, तपासणी करणे, व आदेश नील करणे) तरी, याबाबत ठोस धोरण उरविणे आवश्यक वाटल्याने, याबाबतका प्रतीक शर्याज्ञा विचारार्थीन होता.

३. ऐयल प्रशासकीय सोय म्हणून तात्पुरत्या स्वरूपात जिल्हा समादेशक होमगार्ड, या पदावर मदत स्वरूपाची नियुक्ती घोर्ंवत, या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार देण्यासंदर्भात शासन स्तरावर अर्द्धाठी होवून आदेश निर्गमित होणे ही आवश्यक वाटत नाही. तरी, वरील सर्व वस्तुस्थिती विद्यापत-

्ता,

- १) यापुढे जिल्हा समादेशक होमगार्ड या रिक्त पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हा केवळ अपर पोलीस अधिकार, यांच्याकडे सोपविण्यावाबत महासमादेशक, होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण यांना अधिकार प्रदान करण्यात येत आहेत.
- २) मुंबई शहरात अपर पोलीस अधिकार हे पद नसल्याने केवळ मुंबई जिल्हातील समादेशक होमगार्ड हे पद रिक्त राहील्यास त्या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हा "द्वितीय समादेशक" यांच्याकडे सोपविण्यावाबत महासमादेशक होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, यांना अधिकार प्रदान करण्यात यावेत.
- ३) सदास्थितीत, ज्या जिल्हा पोलीस अधिकार अथवा होमगार्ड संघटनेतील द्वितीय समादेशक, यांच्याकडे जिल्हा समादेशक होमगार्ड पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्यात आलेला आहे, हे आदेश निर्मात इतांकापासून त्यांच्याकडील अतिरिक्त कार्यभार हा अपर पोलीस अधिकार यांनी ताल्काळ स्थिकासन त्यावाबतचा आवाल महासमादेशक होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना सादर करावा.
- ४) प्रस्तुत आदेशाची असलबजावणी होण्यासाठी, महासमादेशक होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राज्यपाल)

कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे स्वीय सहाय्यक,
 मा. राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक
 अपर मुख्य सचिव, गृह यांचे स्वीय सहाय्यक
 प्रधान सचिव (विशेष) गृह विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक
 सर्व जिल्हाधिकारी,
 महासमादेशक, होमगार्ड तथा संचालक, नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
 सर्व पोलीस आमुल्ला,
 सर्व परिषेकाचे विशेष पोलीस महानिरीक्षक
 सर्व जिल्हा पोलीस अधिकार,
 सर्व अपर पोलीस अधिकार
 सर्व जिल्हा समादेशक, होमगार्ड
 उप सचिव, कार्यासन विशा-C गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 निवड नस्ती.